

Konjunkturbarometern Februari 2017

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggningsverksamhet.....	8
Detaljhandel.....	9
Privata tjänstenärings.....	10
Hushåll	12

Sammanfattning

Barometerindikatorn ändrades endast marginellt i februari, från 111,9 i januari till 111,6. Den fortsätter därmed att visa på ett mycket ljusstämningläge i ekonomin. Samtliga ingående företagssektorer rapporterar om ett starkt eller mycket starkt läge. Även detaljhandelns förtroende har återhämtat sig från förra månadens nedgång och ligger nu åter något över det historiska genomsnittet. Hushållens syn på ekonomin är fortsatt optimistisk.

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin föll 1 enhet i februari, men fortsätter visa på ett betydligt starkare läge än normalt. Såväl företagens syn på orderstockar och färdigvarulager i nuläget som deras produktionsplaner för de närmaste månaderna bidrar till den starka bilden.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg ytterligare 1 enhet i februari och visar på ett fortsatt mycket starkt läge. Byggföretagen är nöjda med orderstockarnas storlek i nuläget och anställningsplanerna på tre månaders sikt är klart mer optimistiska än normalt.

Detaljhandelns (inkluderar internethandel) konfidensindikator steg 3,7 enheter och överstiger därmed åter det historiska genomsnittet. Trots att tidigare höga förväntningar inte realiserats, rapporterar företagen återigen att de förväntar sig en stark försäljningstillväxt de kommande tre månaderna.

Tjänsteindikatorn ändrades endast marginellt i februari och ligger kvar en bit över det historiska genomsnittet. Efterfrågan på företagens tjänster uppges ha utvecklats väl de senaste månaderna och förväntningarna på efterfrågan och sysselsättning de närmaste månaderna är fortsatt optimistiska.

Begrepp och metod

Barometerindikatorn

har som syfte att mäta det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att använda informationen från både företags- och hushållsbarometern. Barometerindikatorn samvarierar med förändringen av BNP. Den har standardiserats till medelvärde 100 och standardavvikelse 10. Standardiseringen av Barometerindikatorn innebär att den inte kan beräknas som ett vägt medelvärde av de ingående sektorernas konfidensindikatorer.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor. De är standardiserade till medelvärde 100 och standardavvikelse 10.

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

Säsongsrensning

av en tidsserie innebär att avlägsna variationer som beror på säsong. Indikatorerna revideras något varje månad när de ingående netttotalen säsongsrensas.

Trend

Ibland redovisas en trend, där tillfälliga effekter (brus) har avlägsnats.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern: www.konj.se/metodbok-barometer

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	dec 2016	jan 2017	feb 2017	Förän- dring	Läget
Barometerindikatorn	113,6	111,9	111,6	-0,3	++
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	120,7	118,7	117,7	-1,0	++
Bygg- och anläggningsverksamhet	108,9	110,2	111,2	1,0	++
Detaljhandel	102,0	99,1	102,8	3,7	+
Privata tjänstenäringsar	108,9	105,9	105,7	-0,2	+
Hushåll	102,8	104,6	104,5	-0,1	+

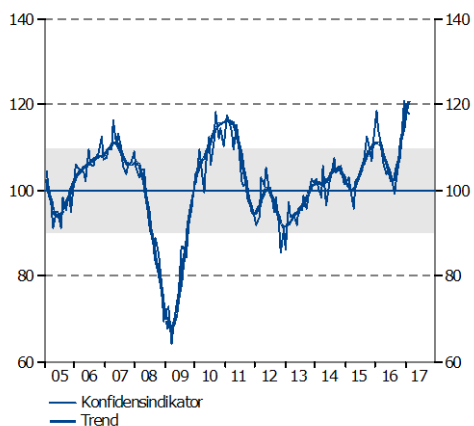
Barometerindikatorn

Index, medelvärde=100

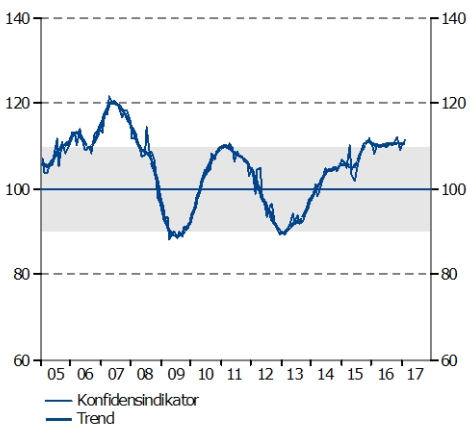
Tillverkningsindustri

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden.
Index, medelvärde=100

Bygg- och anläggningsverksamhet

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden.
Index, medelvärde=100

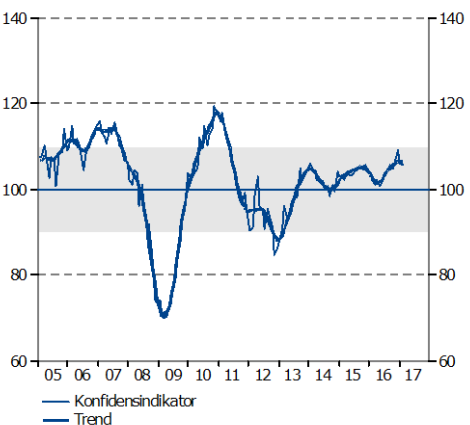
Detaljhandel

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden.
Index, medelvärde=100

Privata tjänstenäringsar

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden.
Index, medelvärde=100

Hushåll

Konfidensindikatorn, säsongrensade värden.
Index, medelvärde=100

Företag

Totala näringslivet

SAMTLIGA SEKTORER PLANERAR ATT NYANSTÄLLA

Konfidensindikatorn för näringslivet, som sammanfattar läget i tillverknings- och byggindustri, handel och de privata tjänsterna, är i stort sett oförändrad från förra månaden. Den visar på ett klart starkare läge än normalt i näringslivet.

Utfall och nuläge: Företagens samlade bedömning av efterfrågan visar på ett betydligt bättre läge än normalt. Senast företagen var lika nöjda med efterfrågeläget som de varit de senaste månaderna, var i början av 2008. Handelsföretagen är något mer dämpade än övriga sektorer vilket i sin tur främst beror på livsmedelshandeln och den specialiserade butikshandeln.

Antal anställda i näringslivet uppges sammantaget ha ökat de senaste tre månaderna. Nivån på nettotalet tyder på en betydligt starkare sysselsättningsutveckling än normalt.

Förväntningar och planer: Företagens anställningsplaner är oförändrat optimistiska och pekar på en stark sysselsättningsutveckling de närmaste tre månaderna. Samtliga sektorer redovisar mer optimistiska anställningsplaner än normalt.

Tabell 2 Totala näringslivet

Säsongsrensade netttotal

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Konfidensindikator	100	108,1	111,6	108,9	109,0
Efterfrågeläge, nulägesomdöme	-19	-4	1	-1	0
Antal anställda, utfall	-4	11	13	16	15
Antal anställda, förväntningar	-3	14	17	17	16

Tillverkningsindustri

FORTSATT STARKA SIGNALER

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar om fortsatt god ordertillväxt från hemmamarknaden de senaste månaderna. Samtidigt uppges orderingen från exportmarknaden ha fortsatt att öka i betydligt större omfattning än normalt. Starkast utveckling redovisar motorfordonsindustri, elektronikindustri och sågverk.

Företagens samlade bedömning av orderstockarnas storlek i nuläget är fortsatt positiv. Några branscher som är ovanligt

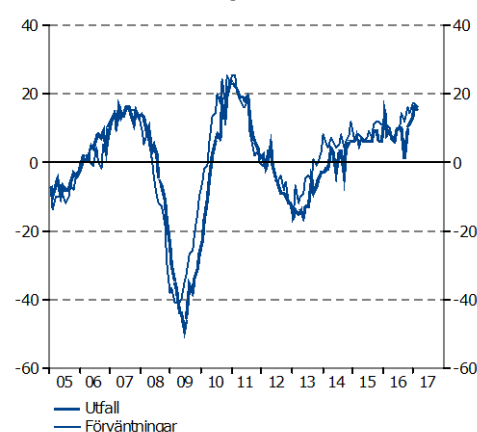
Totala näringslivet

Konfidensindikatorn, säsongsrensade värden. Index, medelvärde=100

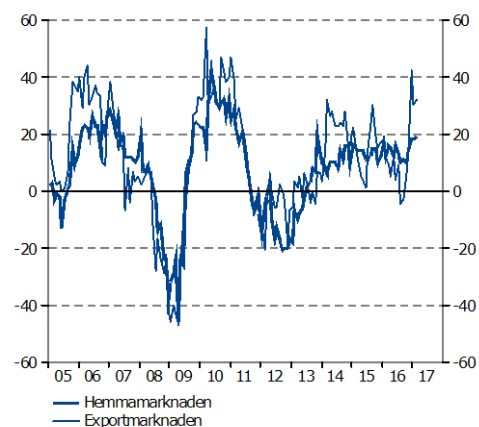
Totala näringslivet

Antalet anställda, säsongsrensade netttotal

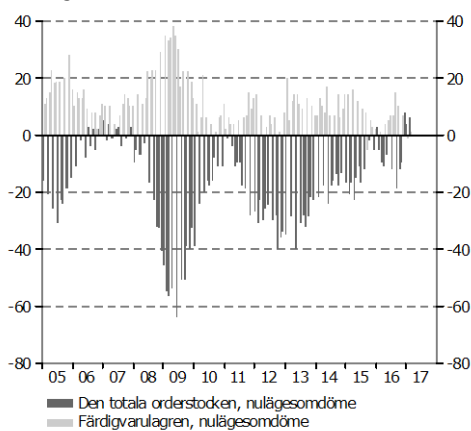
Tillverkningsindustri

Orderingen (utfall), säsongsrensade netttotal

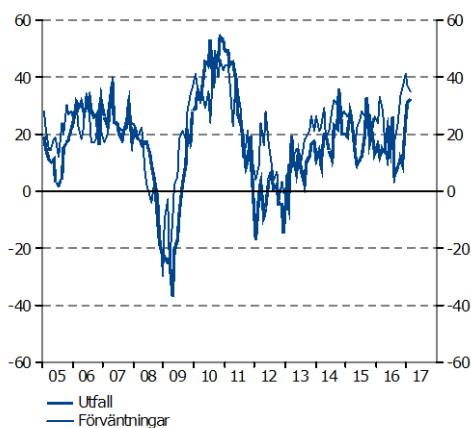
Tillverkningsindustri

Den totala orderstocken och färdigvarulagren, säsongrensade netttotal

Tillverkningsindustri

Produktionsvolymen, säsongrensade netttotal

Tillverkningsindustri

Antalet anställda, säsongrensade netttotal

nöjda med orderstockarna just nu är järn- och stålverk, annan transportmedelsindustri och motorfordonsindustri.

Produktionsvolymen uppges ha ökat i oförändrad omfattning jämfört med förra månaden och nivån på nettotalet fortsätter att indikera betydligt starkare produktionstillväxt än normalt de senaste tre månaderna.

Industriföretagen rapporterar sammantaget om en stark sysselsättningsutveckling de senaste månaderna. Nettotalet har dessutom ökat trendmässigt de senaste månaderna, vilket tyder på en allt starkare sysselsättningstillväxt inom tillverkningsindustrin.

Förväntningar: Industriföretagen fortsätter att redovisa mycket optimistiska produktionsplaner för de närmaste månaderna. Även anställningsplanerna är mer optimistiska än normalt och pekar på en viss ökning av antalet anställda. Det vanliga är annars att industriföretagen sammantaget förväntar sig minskad sysselsättning. Mest optimistiska om sysselsättningsutvecklingen är företagen i metallvaruindustri, övrig trävaruindustri, gummi- och plastvaruindustri, kemisk industri och motorfordonsindustri.

Försäljningspriserna väntas sammantaget öka på tre månaders sikt, både på hemma- och exportmarknaden.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Produktionsvolym, utfall	15	9	25	31	32
Orderingång hemmamarknad, utfall	6	14	18	18	19
Orderingång exportmarknad, utfall	11	14	42	30	32
Orderstock, nulägesomdöme	-18	-10	8	4	6
Exportorderstock, nulägesomdöme	-12	-14	19	2	7
Färdigvarulager, nulägesomdöme	14	7	0	-1	1
Antal anställda, utfall	-10	4	3	9	16
Produktionsvolym, förväntningar	21	36	41	37	35
Försäljningspriser hemmamarknad, förväntningar	8	14	20	24	19
Försäljningspriser exportmarknad, förväntningar	1	2	4	7	8
Antal anställda, förväntningar	-13	7	8	6	3

Bygg- och anläggningsverksamhet

FÄRRE UPPLEVER ARBETSKRAFTSBRIST SOM ETT HINDER

Utfall och nuläge: Både orderstockar och byggande uppges ha ökat i betydligt större omfattning än normalt de senaste tre må-

naderna. Byggföretagen är också fortsatt nöjda med orderstockarnas storlek.

Företagen rapporterar sammantaget om en ökning av antalet anställda och nivån på nettotalet signalerar om en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling. Samtidigt har andelen byggföretag som anger att brist på arbetskraft är det främsta hindret för ökat byggande minskat något, även om andelen är fortsatt hög i ett historiskt perspektiv.

Förväntningar: Företagens förväntningar på de kommande månaders ordergång är fortsatt mycket optimistiska. Samtidigt har förväntningarna på byggandet justerats ner från förra månaden, både bland hus- och anläggningsbyggare.

Anställningsplanerna pekar på att antalet anställda kommer att öka i stor omfattning de närmaste månaderna.

Anbudspriserna väntas sammantaget stiga något.

Tabell 4 Bygg- och anläggningsverksamhet

Säsongrensade netttotal

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Byggandet, utfall	6	37	44	39	39
Anbudspriser, utfall	-6	13	15	12	10
Orderstock, utfall	3	36	32	31	41
Orderstock, nulägesomdöme	-28	5	-4	9	8
Antal anställda, utfall	-4	10	23	15	18
Byggandet, förväntningar	12	46	43	46	22
Anbudspriser, förväntningar	0	29	19	20	16
Orderstock, förväntningar	9	41	40	53	56
Antal anställda, förväntningar	2	42	31	26	33

Detaljhandel

SVIKTANDE FÖRSÄLJNINGSTILLVÄXT TROTS HÖGA FÖRVÄNTNINGAR

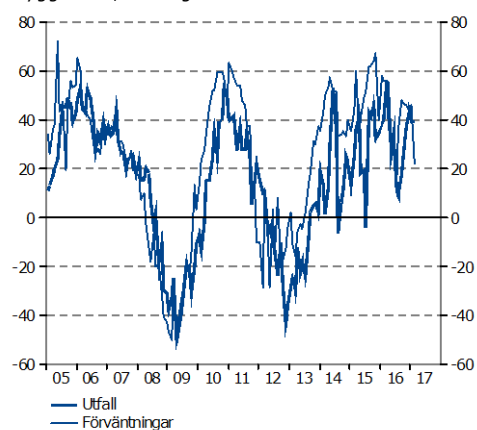
Utfall och nuläge: Företagen inom detaljhandeln rapporterar återigen om en något svagare försäljningstillväxt än normalt de tre senaste månaderna, trots förväntningar om motsatsen. Handel med motorfordon fortsätter dock att redovisa en starkare utveckling än normalt.

Företagens samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation är ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. Företagen inom handel med motorfordon sticker ut och är betydligt mer positiva än normalt. Företagen är mer positiva till varulagens storlek än normalt.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat de tre senaste månaderna. Inom handel med motorfordon och livsmedelshandel uppges antalet anställda ha ökat betydligt, medan speciali-

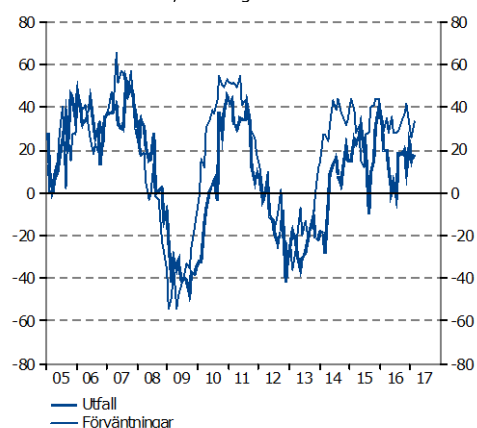
Bygg- och anläggningsverksamhet

Byggandet, säsongrensade netttotal

Bygg- och anläggningsverksamhet

Antalet anställda, säsongrensade netttotal

Bygg- och anläggningsverksamhet

Brist på arbetskraft främsta hindret för ökat byggande, andel företag (säsongrensade värden)

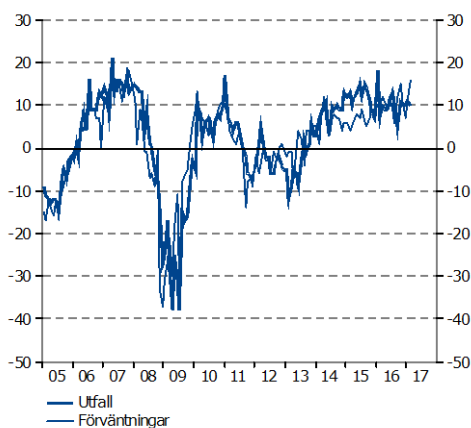

Detaljhandel

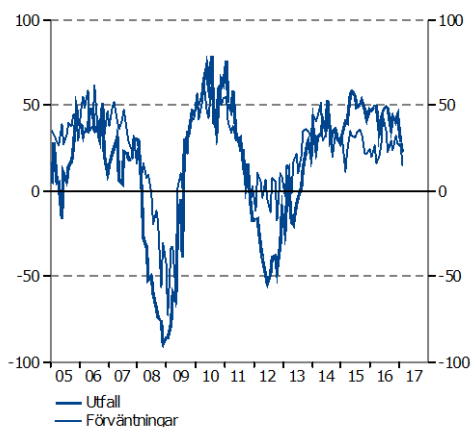
Försäljningsvolymen, säsongrensade netttotal

Detaljhandel

Antalet anställda, säsongrensade netttotal

Handel med motorfordon

Försäljningsvolymen, säsongrensade netttotal

serad butikshandel redovisar en något svagare sysselsättningsutveckling än normalt.

Förväntningar: Försäljningsvolymen väntas sammantaget öka på tre månaders sikt. Däremot tror handel med motorfordon, för första gången på ett år, på en svagare försäljningsutveckling än normalt.

Företagens förväntningar på försäljningssituationen på sex månaders sikt är mer optimistiska än normalt, främst inom specialiserad butikshandel. Handel med motorfordon däremot har även på sex månaders sikt lägre förväntningar än normalt på försäljningssituationen.

Försäljningspriserna väntas sammantaget stiga i normal omfattning. Handel med motorfordon förväntar sig betydande prisökningar medan specialiserad butikshandel sammantaget förväntar sig oförändrade priser.

Anställningsplanerna är fortsatt optimistiska inom samtliga delar av detaljhandeln.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongrensade netttotal

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Försäljningsvolym, utfall	27	19	18	15	13
Försäljningssituation, nulägesomdöme	3	7	3	2	2
Varulager, nulägesomdöme	27	25	20	26	21
Antal anställda, utfall	3	10	10	11	10
Försäljningsvolym, förväntningar	40	53	42	44	50
Försäljningspriser, förväntningar	10	17	17	13	12
Inköp av varor, förväntningar	16	7	15	25	19
Antal anställda, förväntningar	1	11	7	11	16
Försäljningssituation om 6 mån	44	56	50	52	53

Privata tjänstenärings**STARK SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXT**

Utfall och nuläge: Tjänsteföretagen redovisar god efterfrågetillväxt och är fortsatt jämförelsevis nöjda med storleken på uppdragsvolymen i nuläget. Mest nöjda med uppdragsvolymen är arkitekter, hotell, uthyrningsfirmor och personaluthyrningsföretag.

Liksom vid förra mätningen uppges antalet anställda ha ökat i betydligt större omfattning än normalt de senaste månaderna. Försäljningspriserna uppges ha ökat i något större omfattning än normalt.

Förväntningar: Förväntningarna på efterfrågeutvecklingen de närmaste månaderna är oförändrat optimistiska och försäljningspriserna väntas sammantaget öka.

Även anställningsplanerna är stabilt optimistiska och fortsätter att peka på en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling de närmaste månaderna. Mest optimistiska anställningsplaner redovisar uthyrningsfirmor, arbetsförmedlingar, rekryterings- och personaluthyrningsföretag, olika konsulttjänstföretag, hotell och arkitekter.

Tabell 6 Privata tjänstenärings

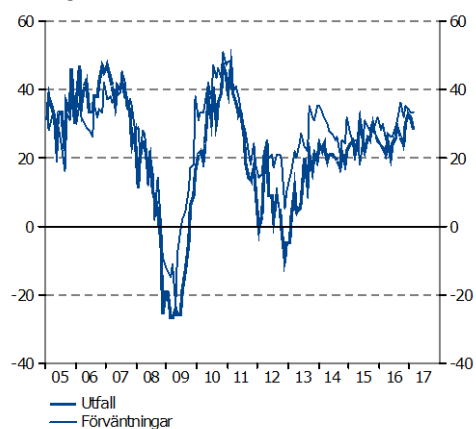
Säsongrensade netttotal

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Utvecklingen av företagets verksamhet, utfall	22	24	35	23	26
Efterfrågan på företagets tjänster, utfall	18	30	33	32	28
Volymen på inliggande uppdrag, nulägesomdöme	-27	-8	-5	-4	-6
Försäljningspriser, utfall	3	7	10	12	10
Antal anställda, utfall	0	14	15	17	17
Efterfrågan på företagets tjänster, förväntningar	24	35	34	33	33
Försäljningspriser, förväntningar	10	13	15	15	18
Antal anställda, förväntningar	5	15	21	22	19

Svaren samlades in mellan 30 januari och 16 februari.

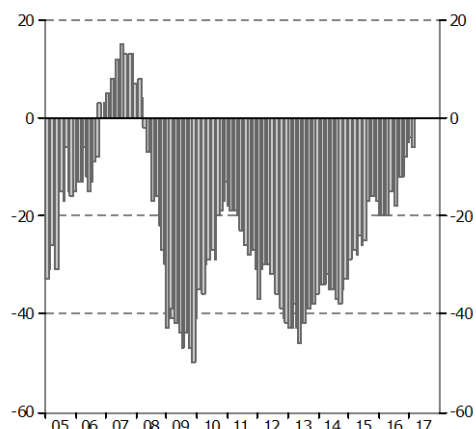
Privata tjänstenärings

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongrensade netttotal

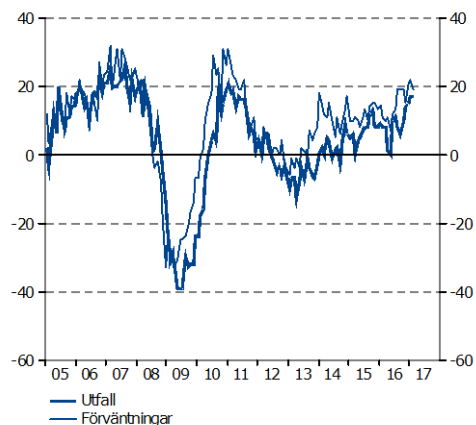
Privata tjänstenärings

Volym på inliggande uppdrag (nulägesomdöme), säsongrensade netttotal

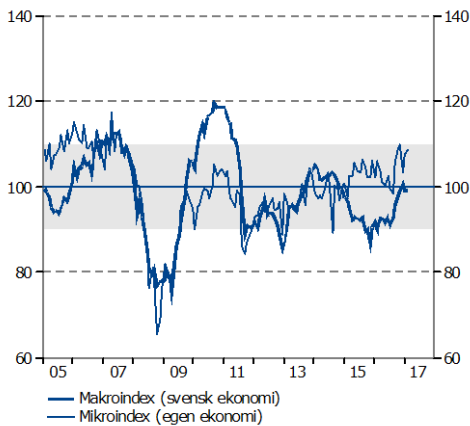
Privata tjänstenärings

Antalet anställda, säsongrensade netttotal

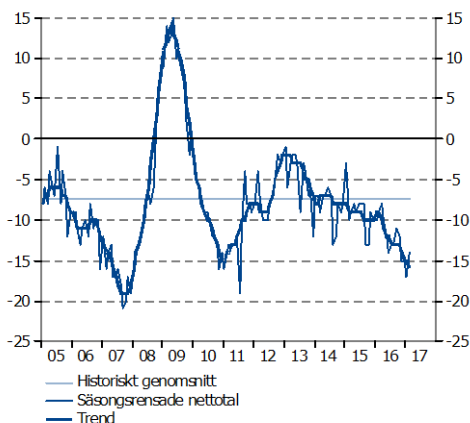
Hushåll

Mikro- och makroindex, säsongrensade värden. Index, medelvärde=100

Hushåll

Risken att själv bli arbetslös, säsongrensade nettotal (ökat - minskat)

Mikroindex

Sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi. Mikroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen (säsongrensade och standardiserade) för frågorna om den egna ekonomin, i nuläget respektive på tolv månaders sikt, samt frågorna om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu och om man planerar att öka inköpen av sådana varor de närmaste tolv månaderna.

Makroindex

Sammanfattar hushållens syn på läget i svensk ekonomi. Makroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen (säsongrensade och standardiserade) för frågorna om den svenska ekonomin, i nuläget respektive på tolv månaders sikt, samt frågan om arbetslöshetens utveckling de närmaste tolv månaderna.

Hushåll

HÖGA INFLATIONSFÖRVÄNTNINGAR

Mikroindex, som sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi, steg något i februari och uppgår till 108,6. Nivån ligger klart över det historiska genomsnittet och indikerar att hushållen är mer optimistiska än normalt om sin egen ekonomi.

Makroindex, som sammanfattar hushållens syn på den svenska ekonomin, är i det närmaste oförändrat i februari och uppgår till 99,1. Nivån ligger därmed fortsatt nära det historiska genomsnittet.

Utfall och nuläge: Hushållens syn på sin egen ekonomi i nuläget fortsätter att vara mycket positiv. Nettotalet sjönk förvisso marginellt i februari, men ligger fortsatt avsevärt över det normala. Hushållen bedömer att risken för att bli arbetslös är låg. Trendlinjen har de senaste åren pekat nedåt, vilket innebär att hushållen upplever risken att bli arbetslös som allt lägre.

Synen på den svenska ekonomin i nuläget, ljusnade något i februari, och är mer positiv än normalt.

Förväntningar: Hushållens förväntningar på sin egen ekonomi på tolv månaders sikt steg marginellt i februari, och ligger därmed fortsatt nära det historiska genomsnittet. En stor andel av hushållen tror att de kommer att kunna spara något under de kommande tolv månaderna. Nettotalet är oförändrat från föregående månad och tangerar återigen det högsta uppmätta värdet för frågan.

Förväntningarna på den svenska ekonomin om tolv månader sjönk för tredje månaden i rad. Av de ingående frågorna i makroindex är det endast denna fråga som påverkar nivån indexet negativt.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgick till 2,7 procent i februari, en jämförelsevis stor ökning med 0,5 procentenheter från föregående månad. Den rörliga bostadsräntan väntas uppgå till 2,22 procent på ett års sikt, vilket är en ökning med 0,03 enheter från januari. På två och fem års sikt är hushållens ränteförväntningar oförändrade och förväntas uppgå till 2,68 respektive 3,44 procent.

Hushållen förväntar sig en ökning av bostadspriserna med 5,0 procent de kommande tolv månaderna, vilket är en nedjustering med 0,1 procentenheter sedan i januari.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 februari.

Tabell 7 Hushållsindikatorer

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Konfidensindikator	100,0	105,2	102,8	104,6	104,5
Makroindex	100,0	99,0	100,6	99,0	99,1
Mikroindex	100,0	109,7	103,5	107,4	108,6

Tabell 8 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Egen ekonomi nu	8	16	14	16	15
Egen ekonomi om 12 månader	19	21	17	19	20
Ekonomi i Sverige nu	-9	-5	-2	-3	-1
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	-4	-5	-8	-9
Arbetslösheten 12 månader framåt	8	4	-7	0	0
Rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror nu	11	19	20	22	21
Hushållets inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-1	-6	-4	-2
Fördelaktigt eller ofördelaktigt att spara nu	19	4	1	7	7
Hushållets sparande 12 månader framåt	46	62	65	69	69
Hushållets ekonomiska situation (sparar - skuldsätter sig)	55	68	68	66	66
Köp av bil inom 12 månader	-55	-51	-55	-55	-53
Köp av bostad inom 12 månader	-77	-75	-77	-75	-77
Renovering av bostaden inom 12 månader	-23	-16	-18	-16	-20
Egen arbetslöshetsrisk nu	-7	-15	-15	-17	-14

Tabell 9 Priser och räntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	nov 2016	dec 2016	jan 2017	feb 2017
Uppfattad inflation nu	2,2	1,9	1,9	2,1
Förväntad inflation om 12 mån	2,4	2,3	2,2	2,7
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,06	2,11	2,19	2,22
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,58	2,61	2,68	2,68
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,45	3,43	3,44	3,44
Förväntningar på årlig procentuell förändring av bostads- priserna i allmänhet	4,6	4,4	5,1	5,0
Förväntningar på årlig procentuell förändring av priset på den egna bostaden	4,2	3,8	4,6	4,4

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska utelämnas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se